

TISKOVÉ ZPRÁVODAJSTVÍ
NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE
Staroměstské náměstí 12, 110 15 Praha 1

Vyhlášení vítěze soutěže na návrh Česko-slovenského pavilonu na 56. ročníku bienále umění v Benátkách 2015

Vítězný projekt Jiřího Davida *Apoteóza* s podtitulem *Kde domov můj*, který jednomyslně vybrala mezinárodní porota v Národní galerii v Praze z celkového počtu 38 přihlášených návrhů, bude reprezentovat Českou republiku na 56. ročníku bienále umění v Benátkách v Česko-slovenském paviloně v roce 2015.

O projektu

Nosným jádrem expozice je místně specifická instalace, v které autor reflektuje celou řadu relevantních témat související s historickou, kulturní a kolektivní pamětí a s otázkami rozdílného chápání významu pojmů vlast a domov. Situuje je do konkrétních geopolitických a společensko-kulturních reálií v časové ose jednoho století. David tematizuje tyto otázky v metaforickém vizuálním jazyce a zamýšlí se nad smyslem, konstruováním a vyprazdňováním obsahu pojmů domov, vlast a národ. V jejich rámci konfrontuje minulost a současnost, v níž permanentně zažíváme anestetizování (znectlivění) každodenního života médií a politikou. Autor akcentuje v expozici dvě dominantní umělecké strategie – apropiaci a reinterpretaci, jejichž cílem je revizionistické čtení moderních a současných dějin, politiky, kultury a umění, s čímž souvisí celá řada vytvořených mýtů. Davidova místně specifická instalace, charakteristická intertextuální povahou a referencemi na kulturní, společenský, politický a filozofický kontext, generuje bohatou škálu důležitých problémů, které stimulují diváky ke kritické reflexi v mezinárodních relacích. Expozice bude zároveň testovat míru empatie a intelektuálního vhledu odborného a širšího diváckého publika do prezentovaného spektra problémů, jež je mohou motivovat k mnohým úvahám o komplikovanosti globalizovaného světa. Součástí projektu Jiřího Davida *Apoteóza* bude mezinárodní interdisciplinární sympóziu za účasti filozofů, sociologů, historiků a teoretiků umění, kteří budou diskutovat o tématech vyplývajících z obsahu expozice. Vytvoří se tak další zajímavá platforma, která významně obohatí interpretační kontexty instalace v rozšířeném sémantickém poli.

Prohlášení komise

Ze 38 přihlášených návrhů expozice národního pavilonu Cecoslovacchia na 56. mezinárodním bienále výtvarného umění v Benátkách zvolila komise jednohlasně projekt Jiřího Davida s názvem „Apoteóza“. Především ocenila velkorysou koncepci tohoto site-specific projektu, který reflektuje minulost v kontextu aktuálního politického a sociálního vývoje. Projekt cituje ikonické umělecké dílo české historie, je radikální a zároveň komplexní konceptuální instalací, která spojuje specifickou hodnotu prostoru národního pavilonu Cecoslovacchia s otázkami národní identity a reprezentace. Projekt tematizuje řadu protikladů týkajících se jak umělecké poetiky, tak znepokojivých projevů současné civilizace. Komise zároveň poukázala na to, že rozpočet na realizaci expozice v národním pavilonu Cecoslovacchia je nedostatečný a doporučila jeho navýšení.

Marta Gili o Apoteóze říká: *„Davidův projekt je velmi silný po poetické i politické stránce. Místo aby se snažil odpovědět, zda pavilony na Benátském bienále zastupují státy či národy, raději iniciuje debatu v prostoru, ve kterém je nic i vše zároveň. Velkou část pavilonu totiž David nechává skutečně prázdnou, zato se zbytkem prostoru pracuje velkolepým způsobem. Až jako by se ptal, zda ve veřejném prostoru věci, na nichž opravdu záleží, někdy nejsou skoro neviditelné.“*

Složení komise

Dne 12. srpna generální ředitel Národní galerie v Praze rozhodl o prodloužení termínu pro podání návrhů a zároveň obměnil komisy, do které nově zasedli i renomovaní zahraniční odborníci. Výraznou novinkou bylo utajení složení. Nyní můžeme jednotlivé členy představit:

Marta Gili	<i>předsedkyně komise. Ředitelka galerie Jeu de Puamme</i>
Adam Budak	<i>místopředseda komise. V současné době působí jako šéfkurátor v Národní galerii v Praze</i>
Michal Koleček	<i>děkan Fakulty umění a designu v Ústí nad Labem</i>
Marie Klimešová	<i>historička umění a kurátorka, která působí na Ústavu pro dějiny umění FF UK v Praze</i>
Tomáš Vaněk	<i>rektor Akamedii výtvarných umění</i>
Rainer Fuchs	<i>kurátor z MUMOK (Vídeň)</i>
Alexandra Kusá	<i>generální ředitelka SNG</i>
Zbyněk Baladrán	<i>výtvarný umělec</i>
Petr Svojanovský	<i>zástupce Ministerstva kultury ČR</i>

Komise vybrala návrh Jiřího Davida jednomyslně.

O Jiřím Davidovi

Jiří David (1956) je jedním z nejvýraznějších představitelů současného českého umění, který díky své mimořádné různorodosti a bohaté tvorbě získal renomé nejen doma, ale i

Foto: Richard Cortes

v zahraničí. Jeho tvořivými oblastmi jsou malba (patří k zakladatelům skupiny Tvrdohlaví v roce 1987) a intermediální umění – hlavně tvorba fotografií, instalací a realizací ve veřejném prostoru. Davidův autorský přístup se vyznačuje vysokou mírou osobní angažovanosti s ambicí podat význačnou zprávu o aktuálních sociokulturních a politických problémech doby. Pro jeho díla je typický princip hybridizace různých výrazových prostředků a médií. Z nejdůležitějších Davidových děl můžeme připomenout např. *Skryté podoby* (1991–1995), cyklus manipulovaných fotografických portrétů významných osobností ze sféry umění, kultury, politiky, vědy i sportu, v kterých umělec zkoumal pomocí metody využívané v antropologických a psychologických studiích specifické znaky lidské tváře jako nositele vícenásobných identit. Otázky jednoho z genderových stereotypů – potlačení emocionálního projevu pláče u mužů David zpochybnil v sérii digitálních fotografií důležitých mužů-politiků s názvem *Bez soucitu* (2002). V široké veřejnosti výrazně zarezonovali i v dvě velkorysé Davidovy realizace ve veřejném prostoru. První z nich bylo neonové *Srdce na Hradě* (2002) – ikonické dílo odkazující na symbol srdce jako součásti podpisu a emblematickým vyjádřením politiky Václava Havla, druhý objekt/asambláž *Klíčová socha* (2010), vytvořený z více než 85 tisíc klíčů, vyjadřuje autorovu polemiku s povahou vývinu společnosti po dvaceti letech od sametové revoluce. Jiří David je typ autora, který vytrvale hledá invenční a novátorské vizuální řešení aktuálních problémů, přičemž ve svých projevech uplatňuje kritické myšlení. Snaží se ustavičně klást otázky týkající se nejrůznějších problémů a svými díly napomáhá divákům lépe se orientovat v komplikovaném světě. David pravidelně vystavuje v České republice i v mezinárodním kontextu, jeho díla jsou zastoupená ve sbírkách mnohých prestižních domácích i zahraničních institucí (např. Národní galerie v Praze, Galerie hlavního města Prahy, Moravská galerie v Brně, , Museum of Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Vídeň, The Art Institute of Chicago a další). Kromě toho je Jiří David angažovaný glosátor české umělecké scény, kulturního a politického dění. Svými kriticko-analytickými příspěvky a smyslem pro polemický diskurz poukazuje na Ludwig Múzeum – Museum of Contemporary Art v Budapešti, na slabá místa kulturního vyžití a nedostatky občanské společnosti.

Odborným konzultantem projektu Jiřího Davida *Apoteóza (Kde domov můj)* je prof. Jiří Přibáň, kurátorkou expozice je PhDr. Katarína Rusnáková, Ph.D.

O kurátorce

PhDr. Katarína Rusnáková, Ph.D. vystudovala dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě (Slovensko) v roce 1983. Po skončení dvouletého studijního pobytu pracovala na Útvaru hlavního architekta města Žiliny (1985 – 1990), v roce

Akademie umění v Banské Bystrici. Titul Ph.D. z dějin umění obhájila na Palackého univerzitě v Olomouci (2009).

Rusnáková je kurátorkou více než 50 výstav na Slovensku a v zahraničí, včetně průvodních katalogů, např. *video – vidím – ich sehe*. Považská galerie umění, Žilina – Dům umění, Brno – Galerie města Bratislavy – Kunstmuseum Thun, 1994 – 1995, *Aspekty/Pozice. 50 let umění ze Střední Evropy 1949 – 1999*. Museum moderner Kunst Stiftung Ludwig Vienna – Ludwig Museum, Budapest – Fundació Joan Miró, Barcelona – Hansard Gallery/City Gallery, Southampton, 1999 – 2000 (spolukurátorka), *Pozvání na návštěvu* (Ilona Németh a Jiří Surůvka). 49. ročník bienále v Benátkách, Pavilon České a Slovenské republiky, 2001, *Ilona Németh. Segment*. Státní galerie, Banská Bystrica, 2004, *re-VISION*. Středoslovenská galerie, Banská Bystrica, 2013 (spolukurátorka). Rusnáková napsala množství esejů, článků a recenzí o slovenském a zahraničním umění, mediálním umění a genderovém umění do uměleckých časopisů, slovenských a mezinárodních knih a sborníků. Rusnáková je editorkou/autorkou publikací: *V toku pohyblivých obrazů. Antologie o elektronickém a digitálním umění v kontextu vizuální kultury* (2005), *re-VIZE*. Banská Bystrica (2013) a je autorkou knih: *Historie a teorie mediálního umění na Slovensku* (2006), *Dvě studie: Rodové aspekty současného vizuálního umění na Slovensku/Gilles Deleuze a myšlení o filmovém obraze* (2009) a *Rozšířené způsoby divácké recepce digitálního umění* (2011).

Kontakt pro novináře:

Eva Kotyzová
Tisková mluvčí NG
724 501 535
kotyzova@ngprague.cz

www.ngprague.cz facebook.com/NGvPraze